

Bemærkninger til forslaget

Den danske regering har med det fremsatte aktstykke søgt om hjemmel til at eftergive restgælden på 1.052,7 mio. kr. fordelt over 21 statslån, Danmark har ydet til 6 udviklingslande. Men dertil kommer også, at aktstykket bebuder en ny dansk politik over for udviklingslandene, når det gælder eftergivelse af statslån. Der vil fremover skulle eftergives 97 lån fordelt på 31 lande og med en restgæld på 5.743 mio. kr.

Formålet med nærværende beslutningsforslag er derfor dels at tage stilling til den konkrete ansøgning om at eftergive de anførte 1.052,7 mio. kr., dels at få en samlet debat i Folketinget om den fremtidige danske politik over for udviklingslandene og deres gæld til Danmark. Det er påkrævet, at en markant ændring i den danske ulandspolitik sker efter en debat i Folketinget, hvor hele Folketinget kan komme til orde, og hvor der er fuld offentlighed om elementerne i den nye politik.

Vedrørende den konkrete bevilling finder Fremskridtspartiet anledning til at beklage den af regeringen valgte fremgangsmåde. Regeringens politiske ønske om at opnå særlig goodwill på FN's sociale topmøde i København ved som en »overraskelse« at kunne annoncere eftergivelsen af statslån for 1 mia. kr. kan der selvfølgelig kun formuleres subjektive holdninger til. Men der er et bevillingsretligt spørgsmål, som nødvendigvis kræver en objektiv diskussion. Kan en regerings minister afgive løfter om anvendelse/eftergivelse af beløb i milliardklassen? Hvilken retsgyldighed/binding ligger der i sådanne mundtlige løfter? Og hvad nu, hvis et flertal i Folketingets Finansudvalg stemmer nej til den efterfølgende ansøgning? Kan den danske stat så have pådraget sig et erstatningsansvar?

Det er nok muligt, at ministeren for udviklingsbistand havde »handlet sagen af« med et flertal i Folketinget, men det giver ikke i sig selv bevillingshjemmel til at disponere over en sum på over 1 mia. kr. Regeringen burde derfor have forelagt sagen for Finansudvalget til forhåndsgodkendelse, inden løftet blev givet på det sociale topmøde. Hvis regeringen ønskede at bevare et element af »overraskelse« i sagen, kunne den have været forelagt Finansudvalget i fortrolig form.

Dernæst er der spørgsmålet om den fremtidige danske politik over for udviklingslandene. Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at det er en dårlig idé at eftergive disse statslån. I perioden 1963 til 1988 ydede Danmark statslån til en række udviklingslande på i alt 10.566 mio. kr. Siden 1988 har der været flertal i Folketinget for at stoppe långivningen til udviklingslandene. I stedet har Danmark brugt sine årlige 8 mia. kr. ulandsbistand til rene gaveprojekter uden tilhørende betingelser om tilbagebetaling. Argumentet dengang (i 1988) og nu er det samme. Når ulandene er så forgældede, skal Danmark hellere yde gavebistand.

Problemet er imidlertid ikke helt så enkelt. For det første er det således, at både lån og gavebistand til ulandene ydes i fremmed valuta. Ulandene har ikke noget at bruge danske kroner til, hvorfor de får lån eller gaver bevilget i f.eks. US-dollars. For at Danmark kan yde disse bevillinger må vi derfor ud på det internationale lånemarked og selv optage valutalån!

Når lån til udviklingslandene bliver eftergivet af flertallet i Folketinget, hænger den danske stat fortsat på de lån, vi selv har måttet optage for at kunne udvise gavmildhed. Danmark er nemlig ikke noget rigt land, der har råd til at yde gaver til hele den store verden. Danmark er et dybt forgældet samfund som derfor ikke har noget overskud at øse af. Danmark låner i forvejen 1/3 af statens årlige driftsomsætning. Bevillinger til ulandene er derfor lånte midler krone for krone, dollar for dollar.

Også af hensyn til udviklingslandene er det en dårlig idé at eftergive gælden. For befolkningerne og politikkerne i udviklingslandene demonstrerer Danmark derved en overlegen kolonimagtholdning. Danmark nedgør ulandenes status og ulandenes selvrespekt, når vi med et overlegent pennestrøg sløjfer milliardbeløb. Ulandene får aldrig tillid til egne evner eller en følelse af at have ligeværd, når Danmark udviser disse kolonitilbøjeligheder.

Hvis et uland er kommet i gældskrise og har svært ved at leve op til indgåede aftaler, da kan man ændre aftalerne, ændre rentesatserne, ændre terminerne eller konvertere tilbagebetalingerne på lånene til naturalier. Hvis ulandene skal aflevere produkter i stedet